

NOORD-BRABANDER.

Dingsdag 15 October.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 11den October.

De *Courrier van Frankland* deelt het navolgende antwoord mede, hetwelk het Pruisische Gouvernement op de verzoekschriften der Catholijken van Keulen, aan den Koning van Pruisen gerigt, gedaan heeft, ten einde den Aartsbisschop Mgr *Clemens Augustus* in vrijheid te stellen en aan zijn bisdom terug te geven:

Z. M. de Koning van Pruisen heeft zich verwaardigd aan de Ministers van eeredienst, van binnenlandsche zaken, van politie en buitenlandsche zaken, om daarop te antwoorden, te zenden de verzoekschriften onder de dagteekeningen van den 15den en 18den September des afgelopen jaars, door vele geestelijken en ingezetenen van Keulen aan Hem gerigt, ten einde het herstellen van Mgr den Aartsbisschop *Clemens Augustus* te verzoeken.

De Opper autoriteiten hebben die verzoekschriften door tusschenkomst van den Heer Opper President der provincie, aan den ondergeteekenden regerings president ter hand gesteld met bevel om aan de Heeren petitionarissen, volgens den uitdrukkelijken van wil Z. M. den Koning, het geen volgt mede te deelen.

Dat Z. M. zich verwaardigd heeft de uitboezeming der gevoelens van getrouwheid te erkennen, welke in de verzoekschriften der Heeren petitionarissen voor het ophouden van het Interdict, geslagen tegen Mgr den Aartsbisschop *Clemens Augustus*, voor zoo veel zij de Koninklijke genade voor Mgr den Aartsbisschop gevraagd en in het oog gehad hebben om de gemoederen te bedaren, hetgeen zoo zeer verlangd wordt, is uitgedrukt; doch dat het algemeen bekend is, dat Z. M. zijnen toevlugt tot dezen gestrengen maatregel niet dan ondanks zichzelf heeft genomen en toen eerst, wanneer men te vergeefs alle pogingen had aangewend, om Mgr den Aartsbisschop binnen de palen der wettige orde en die in gebruik zijn te houden; dat de redenen voor het Interdict aan Mgr den Aartsbisschop opgelegd alnog bestaande, Z. M. betreurde tot de verzoekschriften niet te kunnen toetreden, welke tot hem gerigt waren; dat het bestuur van het aartsbisdom op de gewone wijze daar gesteld zijnde, Z. M. de Koning verwacht, dat de Heeren geestelijken, overeenkomstig hunne herderlijke pligten in de aan den Souverein, zoowel als aan de kerkelijke overheden verschuldigde gehoorzaamheid leven; dat zij hunne kudden vermanen een rustig gedrag te houden en dat de Heeren petitionarissen voor het einde dezer zaken zich op de vaderlijke zorgen van Z. M. den Koning laten berusten, en des te meer daar zij kunnen verzekerd zijn, dat Z. M. de Koning niet zou toelaten, dat eenig nadeel aan de Catholieke Godsdienst zou worden toegebracht.

Keulen den 2den Julij 1839. *De Regerings President.*
(Geleekend GERLACH).

Uit dit antwoord blijkt dat de petitionarissen *Nul* op hunne rekenen hebben en het pruisische Gouvernement steeds halstarrig blijft voortgaan, om deszelfs verkeerde besluiten te doen handhaven. Het weet echter zeer goed, dat het eenmaal zal moeten bukken voor de wederrechtelijke vervolgingen tegen de door den Koning gewaarborgde vrijheid van de R. C. Godsdienst.

In hutchelende taal erkent men de oprechte gevoelens der R. C. Petitionarissen; doch zijne pruisische Majesteit betreurt eerder het Interdict, dan wel dat hij tot de verzoekschriften niet kan toetreden als hij de zaak maar herstellen kon. Zijne pruisische Majesteit kan alles van de geestelijken verwachten, die geen opstand zullen prediken en zich rustig, stil en bedaard zullen gedragen; — Maar, het geldt hier Rome en zoo de zaken thans staan, is het wel zeker dat, indien men aldus blijft voortgaan, de deksel op de neus van zijne Pruisische Majesteit zal vallen en Hem niets zal overblijven dan zijne gestrengte en willekeurige maatregelen voor het oog van Europa intrekken, wil hij de rust aan zijne staten terug geven en zijne koninklijke belofte getrouw blijven, die hij ter handhaving van de R. C. in zijne staten als het ware bezworen heeft.

Men verzekert, dat in een onderhoud van den heer *Salomon Rothschild* met den Prins *de Metternich*, te Johannisberg, de beroemde bankier aan den kanselier van Oostenrijk zou gevraagd hebben of de noordelijke Mogendheden de nieuwe geldleening, welke

Spanje wil aangaan, zouden willen waarborgen en dat de Prins hoop tot dezen waarborg gegeven had, onder uitdrukkelijke voorwaarde dat men aan den *Carlos* zijne goederen zoude terug geven en een pensioen verleenen; daarentegen zoude men trachten den infant te doen beslissen, om van den troon van Spanje af te zien, voor hem en zijne nakomelingschap, tot dat die van de Koningin zoude zijn uitgestorven.

— De Prins *de Metternich* wordt tegen het einde van October te Weenen terug verwacht.

— Men leest in den *Correspondent van Neurenberg*: „Het middenpunt der onderhandelingen over de Oostersche aangelegenheden is te Londen, ten minste voor Oostenrijk, Engeland en Frankrijk. Daarentegen oefent Rusland deszelfs invloed te Constantinopel uit, en men zegt dat het de Porte heeft doen besluiten om zonder de tusschenkomst van de hooge Mogendheden met *Mehemed-Ali* schikkingen te maken.

— Men schrijft uit Alexandrie dat de onderkoning eene ligting in massa bevolen heeft.

De opstand vindt dagelijks in het Courdistan meer en meer veld, en Ibrahim heeft 40 officieren naar de Courden gezonden om hunne operaties te besturen.

— Uit Berlijn wordt van den 2den October gemeld. Men gelooft dat ons kabinet niet vertragen zal de Koningin *Isabella II* te erkennen; men gaat zelfs zoover den ambassadeur te noemen, die naar Madrid zal gezonden worden.

FRANKRIJK.

PARIS, den 10den October.

De diplomatieke zaken welke op het kasteel van Joannisberg zullen behandeld worden, zijn allen betrekkelijk Duitschland. Ten aanzien van het Oostersche vraagstuk heeft de Prins *de Metternich* van zijn kabinet volmagt ontvangen. Van het denkbeeld om dit laatste in een Congres af te doen, heeft men nu onlangs afgezien. Het Oostenrijksche kabinet heeft de onderhandelingen met het hof der Tuilerien aangeknoopt om de gesteldheid van Don *Carlos* en zijne familie te regelen. Zoodra de Gouvernemen ten van Frankrijk en Engeland voor den Infant en zijne familie waarborgen voor de toekomst zullen hebben verkregen, zal de Prins zich naar Salzburg begeven. Men begrijpt van zelf dat het Gouvernement van Madrid van zijne zijde waarborgen zal bedingen, welke aan hetzelfde zullen worden toegestaan.

— In het dagblad *le Temps* leest men de volgende belangrijke tijding uit Berlijn aan dat dagblad medegedeeld.

Men herinnert zich dat al de dagbladen en al de Correspondentien uit Constantinopel gemeld hebben, dat Pruisen en Rusland zeer naauw in de Oostersche zaken betrokken waren. Rusland heeft zich nader bij Engeland aangesloten, doch Pruisen heeft zich van Rusland afgetrokken en met Frankrijk en Oostenrijk verbonden; het is den Heer *de Metternich* gelukt om dit verbond naauwer toe te knoopen, hetwelk door zijne ziekte voor een oogenblik was afgebroken geweest.

— Een Dagblad van Marseille meldt dat Z. K. H. de Hertog van Orléans, die thans Algiers, Constantine en Oran bezoekt, tusschen den 20sten en 25ste dezer van zijne reis in die stad terug verwacht wordt. De stedelijke raad heeft een credit van 25000 franken toegestaan om Z. K. H. te ontvangen.

De luchtgesteldheid is zoo zacht te Marseille dat de boomen en lente bloemen onder eene warmte van 20 graden Reaumur in vollen bloei staan. Wij hebben kersen en amandelboomen in vollen bloei gezien en in vele tuinen laten de Seringenboomen even als in de maand April hunne trossen hangen. (*Semaphore*)

— Berigten uit Bajonne van den 6den October melden dat in de rangen van het leger der Koningin eene volmaakte tucht heerscht. De officieren toonen alle oplettendheid voor de bevolkingen. Men houdt zich ernstig bezig met al de militaire stellingen tot zelfs in de dorpen.

TELEGRAFISCHE DEPECHE.

Bajonne 10 October.

De Ambassadeur van Frankrijk aan den Minister van binnenlandsche zaken.

Madrid den 7den October.

Het vraagstuk der *Fueros* is met eenparigheid van stemmen door de Cortes in de navolgende bewoordingen aangenomen.

Art. 1. De *Fueros* der Baskische Provinciën en van Navarre zijn bekrachtigd.

Art. 2. Het gouvernement zal, zoo spoedig als het kan, aan de Cortes, na de Baskische Provinciën en Navarre gehoord te hebben, een ontwerp van wet betrekkelijk de wijziging der *Fueros* aanbieden, vereenigende het belang dier Provinciën met dat der natie en met de Constitutie der Monarchie.

Het Gouvernement is gemagtigd om voorloopig de moeilijkheden, die zouden komen oprijzen, op te lossen, met last om daarvan aan de Cortes verantwoording te geven.

Men leest in den *Eclairer de la Mediterranée* van den 6 het volgende betrekkelijk de nieuwsberigten van het Oosten.

De onderscheidene brieven welke wij uit het eskader van den Levant ontvangen, stemmen overeen met een gerucht mede te deelen waaraan wij moeilijk geloof hechten. Het geldt inderdaad het oprukken van het Egyptische leger naar Constantinopel en het binnenloopen der fransch- engelsche eskaders in de Dardanellen op verzoek van den jongen Sultan. De *Ramier* die sedert naar Constantinopel vertrokken en op de terugreis is, zal ons ongetwijfeld eenige meer stellige inlichtingen overbrengen. Deze pakketboot ligt op de reede van het Lazaret voor anker en zal te Toulon na 26 dagen afwezigheid binnen loopen. Dezelve heeft twee dagen te Constantinopel en twee te Beshika (Tenedos) doorgebracht.

— Niets is tot heden omtrent de plegtige begrafenis van Mgr. den Kardinaal *d'Isoard*, benoemd tot Aartsbisschop van Lijon, die alhier zijne Canonieke aanstelling uit Rome verwachtte, overleden is, bepaald. Het ligchaam is gebalsemd volgens de laatste wijze en kan gedurende duizende jaren bewaard blijven.

Hetzelve met het romeinsch purper bekleed en al de teekenen zijner waardigheid is in eene eerste kist met onderscheidene welriekende kruiden geplaatst. Deze kist is van binnen met watten en rood satijn bekleed. De tweede is eene looden kist en de derde eene eiken met rood satijn, waarin het ligchaam begraven wordt; onder het rood satijnen oorkussen is een klein looden koffer houdende de medailjes met de beeldenissen van den Paus, die hem tot Kardinaal verheef en van den tegenswoordigen Paus, alsmede eene waarop zijne namen en sterfdag uitgewerkt zijn, op den deksel zijn zijne wapenen geplaatst.

BELGIE.

BRUSSEL den 12den October.

De Generaal *Skrzynecki* en zijne familie zijn alhier aangekomen. De familie van den Generaal is zamengesteld uit zijne echtgenoot, zijne Moeder, schoonmoeder en twee jonge Jufvrouwen, de eene oud 16 en de andere 10 jaten.

— De stoomboot *Antwerpen*, welke den 9den van hier met 60 passagiers naar Londen vertrokken was, waaronder zich bevonden Z. H. den erfprins van Saxe-Coburg en zijn broeder Prins *Albert*, aanstaande gemaal van de Koningin van Engeland, is verplicht geworden op de hoogte van het fort *Maria* ten gevolge van een aan het mechaniek overkomen toeval, het anker te werpen; gelukkiglijk dat de Prinses *Victoria* zich alhier bevond, welke dadelijk in gereedheid is gebracht om de stoomboot *Antwerpen* op sleeptouw naar Londen mede te nemen, alzo zal Prins *Albert* van Saxe-Coburg met de Prinses *Victoria* te Londen aankomen.

— De heer *Dujardin* Secretaris Generaal bij het ministerie van finantien lid van de Commissie te Utrecht, heeft de eer gehad bij den Koning en de Koningin op het Kasteel van Laeken het middagmaal te gebruiken. Men zegt dat de heer *Dujardin* het Secretariaat Generaal wederom op zich zal nemen en niet meer naar Utrecht terugkeeren.

— Men verneemt met genoegen dat de leden der Gentsche Commissie belast met de gesteldheid der Katoenindustrie eene lange Conferentie met de ministers van finantien en binnenlandsche zaken hebben gehad. Het schijnt dat het Gouvernement alvorens een besluit te nemen, de Heeren Commissarissen uitgenoodigd heeft meer breedvoerige inlichtingen in te winnen en aan hetzelve een rapport in te dienen, waarin al de vraagpunten behandeld worden.

Men schijnt het reeds eens te zijn omtrent de redactie van een ontwerp van wet, wijzigende het tarief der Douanen bij den invoer der vreemde Katoenstoffen.

Dit ontwerp zou in de eerste dagen der aanstaande zitting aan de kamers worden aangeboden. De Commissarissen zijn naar Gent terug gekeerd.

— Indien wij wel onderrigt zijn, zegt *le Commerce Belge*, is de Commissie tot liquidatie niet uiteengegaan volgens de *Utrechtsche Courant*, uithoofde de Belgische leden niet genegen schenen de schuld te erkennen, zulks is zoo niet, want dit cijfer is bij het

traktaat bepaald, maar de geschillen loopen hierover 1. de verdeling der fondsen uitmakende de retraiten en pensioen-kassen, waarvan het kapitaal gevormd is geweest uit de kortingen gedaan op de tractementen der ambtenaren; 2. over de jaarlijksche redevance van 500,000 guldens, verschuldigd door de *algemeene maatschappij* aan de burgerlijke lijst. 3. Over de kas der borgtogten. 4. Over den opbrengst der verkooping van de domein goederen gelegen in België en waarvan de betaling sedert 1830 gedaan is. 5. Over de geldleening gedaan door de Hoofdstad ten behoeve der kolonien, tijdens de vereeniging, eindelijk voegt de capitalisatie der schuld zich bij al de andere verwickelingen.

Wij kunnen logenstraffen, zegt *le Commerce*, al hetgeen door zeker dagblad betrekkelijk het hervatten der onderhandelingen langs diplomatieken weg, tusschen de beide kabinetten vooruitgesteld is. De gemengde Commissie zal hare werkzaamheden hervatten, zoodra het nederlandsch gouvernement deszelfs toestemming aan de vorderingen van ons gouvernement zal gegeven hebben.

De Commissie belast met het reglement der vaart op de Schelde, de Maas en het lootswezen heeft hare werkzaamheden geëindigd, doch de Hollandsche Commissarissen hebben op last van het Haagsche kabinet geweigerd de processen verbaal te teekenen, als zijnde de uitvoering der gearresteerde grondslagen aan de eindbepalingen der finantie geschillen te Utrecht onderworpen.

In weerwil dezer hinderpalen heeft men redenen te gelooven, dat in beider belang de wetgevende kamers der beide staten zullen geraadpleegd worden of tusschenbeide komen om de met ongeduld verwacht wordende beslissingen te bespoedigen.

NEDERLANDEN.

'SHERTOGENBOSCH, den 14den October.

Bij koninkl. besl. van den 5den dezer, is de onderwijzer in de godsdienst te Leiden, de heer *J. van Dissel*, benoemd tot broeder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Dezer dagen is door Z. M. een besluit genomen, betrekkelijk het regt verstand van het 2de artikel van het besluit van den 16den Augustus 1821 [*Staatsblad* no 45], voor zoo veel het afbreken of veranderen van gewezen kerken of gebouwen, niet meer tot de openbare eeredienst gebezigt wordende, aangaat, en zulks in verband met de door het toenmalige kerkbestuur der R. K. gemeente te A., provincie B., verlangde magtiging tot het afbreken der gewezen Kerk dier gemeente en verbouwing van dezelve, ter vergrooing der daaraan verbonden pastorij; en vaststellende, — uit overweging, dat het doel dier bepaling, zoowel als de aard der zaak en de belangen van den Staat en der betrokken kerkelijke gemeenten, evenzeer vorderen, dat geene kerken of gebouwen voor de oefening van de openbare eeredienst bestemd, als zoodanig mogen opgeheven, afgebroken, vervreemd en daardoor aan derzelve bestemming onttrokken worden, zonder dat de Koninklijke toestemming daartoe alvorens is gevraagd en verkregen, en dat ten deze geene uitzondering kan noch behoort te gelden in betrekking tot kerkgebouwen, waarin de dienst is gestaakt, of die niet meer daadwerkelijk tot derzelve oorspronkelijke bestemming gebezigt worden: dat bovendien het supprimeren, afbreken en vervreemden van bestaande kerken en gebouwen, tot de oefening van de openbare eeredienst bestemd, tot die daden behooren, welke de palen van *gewoon beheer* te buiten gaan, en mitsdien, naar de bestaande verordeningen, zonder voor afgaande magtiging, niet aan de kerkbesturen of kerkelijke administratie kunnen geoorloofd zijn en dat het gewezen kerkgebouw der R. K. gemeente te A., sedert de voltooiing harer nieuwe kerk, tot welker stichting, bij het besluit van den 30sten Julij 1822, no. 75, autorisatie is verleend geworden, van geen nut meer wordt geacht, en om deszelfs bouwvalligheid, behoort te worden afgebroken; — om den kerkfabriek der R. K. gemeenten te A. te magtigen, het gewezen kerkgebouw dier gemeente te doen afbreken, de daaraf komende materialen te verkoopen en vervolgens uit de opbrengst daarvan, overeenkomstig derzelve verlangen den kelder der pastorij te overdekken, en tevens de benodigde herstellingen der nieuwe kerk, voor zoo verre doenlijk, te bekostigen, onder bepaling enz.

Z. Exc. de Gouverneur van Zuid Holland heeft dit besluit ter kennis van de plaatselijke besturen gebracht in eene circulaire, waarin onder anderen voorkomt, dat, uit hoofde het Z. Exc. is toegeschenen, dat er soms, hier of daar, bij voorkomende gelegenheid, eenige twijfeling omtrent het regt verstand van de bepalingen van het besluit van den 7den September 1824, of over de wijze waarop de overtredingen van hetzelve moeten gestraft worden, zoude kunnen ontstaan, Z. Exc. het nuttig heeft geacht te doen opmerken, dat het ontwijfelbaar de bedoeling van Z. M. is, dat de kerkbesturen, zonder speciale autorisatie, geene hoegenaamde veranderingen mogen maken aan de kerken of aan eenig gedeelte van dezelve, welke

niet uitsluitend mogen strekken tot eenvoudig onderhoud van hetgeen bestaat, zonder dat daardoor de gedaante der kerk of dat gedeelte derzelve, waaraan men werkt, eenige verandering onderga; terwijl voor alle werken, zonder uitzondering, waardoor de gebouwen of eenige gedeelten derzelve van gedaante in minderen of meerderen graad zouden veranderen, vooraf de oestemming des Konings moet zijn verkregen.

STAAT DER ZEEMAGTEN VAN FRANKRIJK EN ENGELAND IN HET OOSTEN VAN EUROPA.

Engelsch Eskader.

De admiraal *Stopford* op de Prinses *Charlotte*, driedekker, 104 kanonnen; de *Rodney*, 92; de *Azia* 92, de *Vanguard*, 80; de *Gange*, 80; de *Bellerophon*, 80; de *Minden*, 74; de onverzoenelijke, 74; de *Powerfull*, 74; de *Pembroke*, 74; totaal 10 schepen, 824 kannonnen.

Het fregat de *Castor*, 36 kanonnen; 5 korvetten, de *Fijne*, de *Farijsfort*, de *Daphné*, de *Hidon*, de *Hazard*; 2 Brikken (de *Zebra* en de *Faucon*; 4 stoombooten), de *Gorgonne*, de *Hijdra*, de *Rhadamante* en de *Confiance*.

Fransch Eskader (9 Linieschepen.)

De admiraal *Lalande* op het schip de *Jena*, 90 kanonnen. De admiraal *Lasusse* op het schip de *Montébello*, driedekker 120 Kanonnen. De *Herkules* 100, de *Jupiter* 86, de *Santi Petri* 86, de *Diadème*, 86, de *Genereux*, 80, de *Triton*, 80, de *Trident*, 80 Totaal 9 schepen en 808 kanonnen.

Fregatten: *La belle Poule* 60 kanonnen, de *Amazone* 52. korvetten: *De Favorite* en de *Brillante*.

Brikken: *De Argus*, de *Bougainville*, de *komeet*, de *Goelet*, de *Mesange*.

Stoombooten: *De Etna*, de *Papin*, de *Ramier*, de *Lavoisier*, de *Cormoran*.

De Engelschen verwachten nog drie lineschepen: *Theë Queen*, *Bambey* en *Revenge*.

De Franschen verwachten er insgelijks drie. De *Océaan*, de *Sulfren* en de *Neptunus* uit *Brest*. De *Algiers* en de *Marengo* worden in gereedheid gebracht.

Deze ontwikkeling van krachten zal, wat er ook gebeuren moge, veel goed aan de fransche marine te weeg brengen.

Deze zal voor haar en voor de oogen der vreemde mogendheden eenen nieuwen graad van achting verkrijgen. Men heeft vele moeilijkheden in Frankrijk te overwinnen gehad, om een eskader zoo als dat van den admiraal *Lalande* te verkrijgen.

Decrologie.

De Prins *Notger*, bisschop van *Luik*, was de voornaamste stichter dier stad en een der grootste bisschoppen van de middel eeuwen Duitscher van geboorte, werd hij voor eerst Proost van *St. Gall* en tot bisschop van *Luik* in 972 gewijd. Hij omringde zijne bisschoppelijke stad met grachten en muren, herbouwde de stad *Mechelen*, welke de Noormannen hadden verwoest, stichtte vele schoone fundatiën, herstelde zijne *Cathedrale kerk* en stierf in 1007. Zijne overblijfsels werden vooreerst in eene bidplaats der *St. Jans kerk*, welke hij gesticht had bewaard; daarna werden dezelve in een gedenkstuk, opgericht onder den toren dier kerk, geplaatst. Dit gedenkstuk werd achtervolgelijk verfraaid. In 1570 verrijkten de kannunniken hetzelfde met kostbare marmers en in 1725 werd dit gedenkstuk in volle pracht hersteld.

In 1760 werd de *St. Jans kerk* herbouwd; de toren werd behouden doch het gedenkstuk verdween. De beenderen van den Prins werden tegen het plafond van het nieuwe *Sacristij* met ijzeren keeten in een houten koffer gehangen. Bij de komst der Franschen in het land werd dit koffer opengebroken, in het gedacht dat daarin eenen schat bewaard was. Van dat tijdstip af werden de overblijfsels van den Vorst bewaard bij den baron de *Stembier de Wideux*, welke echter nadat de *St. Jans kerk* aan de godsdienst was teruggegeven wederom in het *Sacristij*, vervolgens op den zolder en naderhand op de pastorie werden geplaatst. Thans bevinden die overblijfselen zich wederom in het *Sacristij* in een houten koffer opgesloten, waarop men dit eenvoudige opschrift leest *Notger*.

CENSUUR.

Met genoegen las ik in den *Noord-Brabander* van den 28 September No. 117, de bemoediging van den Heer *H. A. A. Boons*, Commies bij den burgerlijken stand te 's Hertogenbosch, gegeven, bij zijne openbare intrede in het veld der wetenschappen en zijne optreding als schrijver, vriend van voortgang, van uitbreiding en voorplanting van kennis prijs ik zeer dat men aan ontlukende talenten zoo niet al aanstonds hulde bringe, ten minste regt doe wedervaren, dezelve niet in de vergetelheid laat, en door gepaste aanmerkingen de aandacht van het algemeen van de eene zijde op den jeugdigen

schrijver vestige, en van de andere zijde de hand toereike om hem in den nieuwen kring verder uittelokken zijnen tred op de gladde baan van het openbaar schrijven, vastheid en sterkte te helpen geven. Ook heb ik de twee werkjes van den Heer *H. A. A. Boons*, met goedkeuring en gelukwensch begroet, en ik voeg gaarne mijne lofspraak bij die van den schrijver van het voorbedoelde artikel, doch die schrijver heeft mijns inziens slechts ten halve zijnen pligt gekweten: welmeenende vrienden behooren ons zoo wel onze gebreken als onze goede hoedanigheden optemerkken. Ten gevolge der proef zijner kunde, welke ik onder de oogen heb, boezemt de heer *Boons* mij te veel belangstelling in, om mij niet zijnen vriend, als beoefenaar der wetenschap, te noemen, en mij niet de pen opte doen nemen om hem welwillend en welmeenend op eenige minder juiste, duidelijke of volledige plaatsen van zijne werkjes attent te maken. Ik wenschte dat dezelve hem tot nut zullen strekken bij de bearbeiding van een meer omslagtig werk over den burgerlijken stand, hetwelk *ZijnEdl.*, indien ik wel geïnformeerd ben, voornemens is binnen kort in het licht te geven. — Mogt ik bij mijne beoordeeling den geest van den schrijver niet wel gevat, of zijnen zin niet wel begrepen hebben, zoo zal *ZijnEdl.* ligtelijk langs dezen zelfden weg en met dezelfde welmeenendheid mijne dwalingen of onjuiste beschouwingen kunnen teregtwijzen en verbeteren.

Eerstelijk valt mij in 't oog dat de schrijver in zijne aanmerkingen, welke hij aan de voorbeelden van akten, in zijn tweede werkje doet voorafgaan, zoo bij uitstekendheid kort is in zijn afdeeling: *wat te observeren valt bij het opmaken der akten van den Burgerlijken stand in het algemeen*. Dáár toch zoude men verwachten eene algemeene teregtwijzing en voorlichting over die regelen welke bij geene akte mogen verzuimd worden. In de eerste plaats verdiende daar wel vermeld te worden dat die akten, soort bij soort, in afzonderlijke registers moeten ingeschreven worden, dat dezelve registers *in duplo* moeten zijn aangelegd, behalve die van *huwelijks aangiften* en *afkondigingen* en dat dezelve op de eerste en laatste bladzijde moeten worden gekantteekend en voorts op alle anderen gewaarmerkt. Onderscheidene andere bepalingen komen er voor in den *derden titel, eerste afdeeling, eerste boek van het burgerlijk wetboek*, welke geheel door den schrijver zijn achtergelaten en echter van het hoogste belang zijn, omdat dezelve op de geldigheid der akte van den meesten invloed kunnen zijn, b. v. wie *al* of *niet* getuigen in eene akte kan zijn, dat de akte aan partijen in getuigen moet worden voorgelezen en van die formaliteit melding moet gemaakt worden, enz. Een aantal bepalingen worden hier te vergeefs gezocht, en het ware den schrijver niet moeilijk geweest door eene enkele vermelding of een overzicht van voorschrevene *afdeeling*, omtrent de algemeene vereischten der registers en akten een volledig en juist geheel te maken. Ik geef gaarne toe dat onderscheidene dier achterlatingen en omissiën door de *modellen* der akten worden aangevuld en hersteld, doch zulks is niet voldoende. Het is niet altijd mogelijk eene *model akte* te volgen, men heeft dezelve ook niet altijd onder het oog, en 't is daarom noodig dat de ambtenaar van den Burgerlijken Stand of deszelfs klerk in het algemeen bekend worde gemaakt met de hoofdvereischten der akten. Om aan het werkje een wezenlijk nut te geven was het niet voldoende voorschriften te geven welke in bepaalde gevallen letter voor letter, of zoo als men *vulgò* zegt, *manneke naar manneke*, konden gevolgd worden, maar zij, voor wie de heer *Boons* schreef moesten in 't algemeen uit den geest van het werk van den Burgerlijken Stand en in de wettelijke bepalingen over het geheel bekend gemaakt worden of des wegens in een beknopt bestek eene duidelijk en geleidelijke voorlichting vinden, tenzij de schrijver over het algemeen de ambtenaren van den Burgerlijken Stand ten platten lande, voor wie het werkje blijkens het *voorberigt*: want hetzelfde heeft ook een voorberigt! :) hoofdzakelijk geschreven is, heeft aangezien voor goede lieden die beter naar een dood voorbeeld kunnen werken dan wel verhandelingen begrijpen, beoordeelen en toepassen. — Ik wil mede toegeven dat sommige van de achter gelatene voorschriften hier en daar door heiden de werkjes verspreid worden aangetroffen, doch ook dit is een gebrek; dan gaan die werkjes aan een groote euvel mank; dan zijn dezelve niet ordelijk, en het eerste vereischte van duidelijkheid is orde. Het is zoo zeer geene verhandeling over sijne en hooge kwestien, welke men in het werkje van den heer *Boons* gaat zoeken, maar eene eenvoudige handleiding voor dagelijksche zaken, en daarin verlangt men voorzeker, en mag men in de eerste plaats verlangen korthed, volledigheid, duidelijkheid, geleidelijkheid, orde en goede verdeeling: — en niemand die de hier verhandelde afdeeling van het werkje van den heer *Boons* onderzocht heeft, zal daarin hebben aangetroffen eene korte, maar volledige, en duidelijke handleiding voor het opmaken van akten van den burgerlijken stand in 't algemeen.

(Vervolg hierna).

ADVERTENTIEN.

AAN OUDERS EN VOOGDEN.

Pensionnaat voor Jonge Jufvrouwen opgerigt te Hamont Provincie Limburg bestuurd door Religieusen, **URSULINNEN.**

Het Nieuwe Gebouw, hiertoe aangelegd is door deszelfs luchtige en gezonde ligging, door de ruimte van hof en omtrek, bijzonder geschikt tot het einde van dit gesticht.

De Religieusen, komende uit het bekende M O E D E R H U I S van *Tildonk*, leggen zich voornamelijk toe, om de aan hunne zorg toevertrouwde Dochters de gronden van de ware Godsdienst en der goede Zeden, welke voorzecker de grondslag eener Volmaakte Opvoeding zijn, in te boezemen.

De Dochters worden onderwezen in de Fransche, en Nederduitsche talen, Aardrijks- Geschied- en Rekenkunde, Schrijven, Brievenstijl, Boekhouden, Naaijen, Breiden, Borduren, Teekenen enz.

Het Jaarlijksche Kostgeld, belooft drie honderd Franken, en moet bij elke drie Maanden vooruit betaald worden.

Bij vrachtvrije brieven kan men verdere inlichtingen bekomen.

Iemand die genegen mogt zijn een kapitaal van V I J F D U I Z E N D G U L D E N te plaatsen, op de navolgende voorwaarden, gelieve zich bij gesloten brief onder Letter A B C te adresseren bij den Drukker en Uitgever dezes:

- 1e. Interessen tegen zes pCt.
- 2e. Afstand van gedeeltelijke inkomst op aan te wijzen plaats te ontvangen, ten beloope van f 1000 jaarlijks
- 3e. Vestiging eener Levensverzekering van f 5000 op het hoofd van den Debitteur ten behoeve van den Geldschietter, om die geheele som aan laatstgenoemden te doen genieten in geval eerstgemelde vóór de geheele aflossing kwam te overliden.

LEES HEEER.

Uit de hand te koop een Weldoortimmerde, van goed Werktuig voorzien en in goeden staat onderhouden, en Welbeklante K O R E N W I N D S T A N D A A R D - M O L E N, met daarbij gelegen H U I S en E R V E N; en waarbij sedert lange jaren, en als nog met goed succes de B A K K E R I J gedreven wordt, gelegen te Beugen, Provincie Noord-Brabant. Nader te bevragen te Vierlingsbeek bij de Heeren L. C. S O E T E R S en te Waalwijk bij P. C. D E V R I J.

De Notaris D E B E R G H, te 's Bosch, zal aldaar bij de Asschuur op de Smalle Haven, op Vrijdag den 18den October 1839, des morgens ten 10 ure, verkoopen: Eene zeer groote partij T I M M E R H O U T van allerlei aard.

Uit de hand te KOOP of te HUUR

Een aanzienlijk W O O N H U I S en E R F, met een klein W O O N H U I S, S C H U U R en S T A L daar naast, benevens M O E S H O F en F R U I T B O O M G A A R D daarachter, staande en gelegen te Oud-Heusden aan den Straatweg, circa 10 minuten van de Stad Heusden verwijderd, te zamen groot 25 Roeden en 40 Ellen, in welk Woonhuis thans nog eene Tappersaffaire met goed succes wordt uitgeoefend; zijnde hetzelfde Woonhuis in het jaar 1838 grootendeels vernieuwd, en in alle seizoenen zeer geschikt ter bewooning voor eene fatsoenlijke Familie: Kunnende worden aanvaard op den 5den November eerstkomende; ook kan door den kooper of huurder daarbij overgenomen worden eene B I L L A R D met toebehooren, S T O E L E N, T A F E L S en al hetgeen verder tot eene fatsoenlijke T A P P E R S A F F A I R E behoort.

Ingeval van Verkoop kan de Kooper des verkiezende tweederde gedeelten der Kooppenningen op het verkochte gevestigd laten, ten interest van vijf ten honderd in het jaar.

Nadere informatie zijn te bekomen ten kantore van den Notaris A. V A N D R O N G E L E N te Oud-Heusden, mits brieven franco.

BEKENDMAKING AAN HET GEEERDE PUBLIEK.

Dat de V O L K S C H U I T van T H E O D O R U S V A N R O O S M A L E N weder aanvang zal nemen op Zaterdag den 12den September 's morgens om zes uren, des Dingsdags Donderdags en Zaturdags van 's Bosch op Maastricht en dezelfde dagen van Maastricht op 's Bosch.

Beveelt zich in ieders gunst en recomandatatie.

Bij den Ondergeteekende op de Breede Haven is te bekomen versche Luiksche K L U I T K A L K tot eenen Civiele Prijs.

G. M A S I O N.

C. B. V A N B E U G E N, Openbaar Notaris, residerende te Oisterwijk, zal, als daartoe regterlijk benoemd, voor de Erfgenamen van wijlen P E T R U S V A N L I E M D T te Oisterwijk, publiek verkoopen:

- 1e. Koop. Een H U I S en E R F met annexe T U I N, staande en gelegen te Oisterwijk in het Dorp, groot te zamen 4 Roeden 35 Ellen, bij het Kadaster bekend onder Sectie F. Nis 261 en 262.

2e. Koop. Een Perceel W E I L A N D en H A K H O U T, gelegen in de Burgtwende onder Oisterwijk, groot te zamen 59 Roeden, 90 Ellen, Kadastraal bekend, Sectie B. N°. 233, en 253a.

3e. Koop. Een Perceel W E I L A N D in het Broek onder Oisterwijk, groot 54 Roeden, 70 Ellen, Kadastraal bekend Sectie B. N. 213.

4e. Koop. Een Perceel B O U W L A N D, M O E R A S en H E I D E, gelegen in het Oisterwijksche Broek onder Haaren, groot te zamen 81 Roeden. 11 Ellen, Kadastraal bekend Sectie D. N°. 369, 370 en 371.

5e. Koop. Een Perceel B O U W L A N D in het Nieuwlot onder Haaren, groot 27 Roeden, Kadastraal bekend Sectie B. N. 554.

6e. Koop. Een Perceel H A K H O U T in de Geitskooi, onder Haaren, groot 25 Roeden 10 Ellen, Kadastraal bekend Sectie D. No. 492.

Deze Verkoop zal geschieden, provisioneel op Maandag den 21sten October 1839 ten huize en herberge van J O H A N N E S F R A N C I S C U S M O M B E R S te Oisterwijk, en finaal op Maandag den 28sten daaraanvolgende ten huize en herberge van H U B E R T U S V A N L I L, aldaar, beiden des avonds ten zes ure.

Nadere informatie ten kantore van voornoemden Notaris.

De ondergeteekende J. R. V A N C A L K E R, wonende te 's Bosch, heeft de eer bekend te maken, dat hij op de volgende dagen zal varen van 's Bosch naar Weert en Maastricht, te weten:

's Maandags, Woensdags en Vrijdags van iedere week des morgens ten zes ure met eene zeer net ingerigte volkschuit, tot vervoer van Passagiers; zullende op dezelfde dagen en uren eene gelijke Schuit van Maastricht vertrekken, om des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags van Weert naar 's Bosch te varen.

Alle Zondagen des morgens met eene Pakschuit tot vervoer van Koopmans en andere Goederen naar Weert, Maastricht en verdere tusschen gelegen plaatsen:

En eindelijk zal er van den ondergeteekenden om de veertien dagen des Vrijdags 's morgens ten elf uren een Schip van 's Bosch naar Antwerpen vertrekken.

Men gelieve zich te adresseren te 's Bosch bij D. S. J O I R I S en Co., te Maastricht bij M. W E N M A E K E R S en R O C H S B E R T R A N D, te Luik bij D. S. J O I R I S en te Antwerpen bij J. J. C O E N S.

's Hertogenbosch den 12den October 1839.

J. R. V A N C A L K E R.

De beursprijzen waren zaterdag den 12den te Brussel de 2½ pCt. 54, de 5 pCt. 101, de 4 pCt. 92½, de 3 pCt. 74.
De Ardoins waren te Antwerpen 27, 27½.

B I N N E N L A N D S C H E B E U R S P R I J Z E N.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden Zaterdag den 12den October 4½ Ure.

Werk. Sch. 2½ pCt. 52½, 7/8 Dito. 5 pCt. 101½, 3/4. Kansbiljetten f 25½ Am. Synd. 4½ pCt. 94½ Dito. 3½ pCt. 78½. Handel. 173½. Oost-Indic. 5 pCt. 98½. Ryn Spoorweg 101½. Ardoins 85 p. st. 27½. Passive. 8½, Mexikanen. 28½.

Latere Berigten.

P A R I J S den 11den October.

De Fransche dagbladen leveren heden niets van enig belang op. Brussel den 12den October.

De Stoomboot de *John Cockerill* heeft den 2den dezer derzelve proefreis van Coblenz naar Keulen gedaan; deze boot heeft aan al het verlangen voldaan, zoo wegens de zamenstelling, als juistheid der machines, vervaardigd te Seraing.

Zij heeft de reis van Keulen naar Coblenz in 8 uren 10½ minuten afgelegd en die van Keulen naar Bingen in 5 uren, 46½ minuten in weerwil van het lage water.

Toen dezelve op de hoogte van den Johannesberg gekomen was, werd de Oostenrijksche vlag aan de groote mast geheschen, terwijl op de Stoomboot negen kanonschoten werden gelost, welke door het geschut van het kasteel beantwoord werden.

De Prins en de Prinses de *Metternich*, vergezeld van de Groothertogin *Stephanie* van Baden en een talrijk gevolg, begaven zich aan boord, alwaar zij op de schitterendste wijze ontvangen werden.

Deze stoomboot fraai en sierlijk ingerigt, werd in al deszelfs bijzonderheden bezigtigd, terwijl de Prins de *Metternich* den Heer *Memminger* vertegenwoordiger van den Heer *John Cockerill* in de vleijendste bewoordingen zijne bijzondere tevredenheid en het verlangen te kennen gaf om genoemden belgischen industrieel op den Johannesberg te zien en kennis met hem te maken. Toen de boot wederom naar Keulen zou terug keeren om den Koning der Belgen voor zijne reis naar Duitschland af te halen, heeft een estafette de lijdig overgebracht, dat de reis van Z. M. werd opgezegd en al-zoo geen plaats heeft.

— De Baron van *Zuyten van Nyvelde*, geattacheerd bij de belgische legatie te 's Hage is Donderdag te Brussel aangekomen met depeches voor het gouvernement. Men verzeekt dat onder het getal dier depêches zich een eigenhandige brief van Z. M. den Koning der Nederlanden aan Z. M. den Koning der Belgen bevindt. De diplomatieke regels, willen naar het schijnt, dat zulks bij het openen van vriendschappelijke betrekkingen tusschen de hoven plaats heeft.